

Bouwstenen Carnavalsreis 2026

Inhoudsopgave

1	Inleiding	2
1.1	Toelichting	2
1.2	Landkaart	3
2	Bouwsteen Recife en Olinda	4
2.1	Beschrijving van de stad	4
2.2	Hotel	4
2.3	Excursies	5
2.4	Carnaval in Recife en Olinda	7
2.5	Carnavalsevenementen in Recife	8
2.6	Carnavalsevenementen in Olinda	9
3	Bouwsteen Rio de Janeiro	11
3.1	Beschrijving van de stad	11
3.2	Hotel	11
3.3	Excursies	12
3.4	Carnaval in Rio	15
3.5	Carnavalsevenementen in Rio	16
4	Bouwsteen Paraty	19
4.1	Beschrijving van de stad	19
4.2	Hotel	19
4.3	Excursiemogelijkheden	20
5	Bouwsteen Iguaçu-watervallen	26
5.1	Beschrijving van het gebied	26
5.2	Hotels	26
5.3	Excursies	27
6	Bouwsteen Bonito en Pantanal	30
6.1	Beschrijving van het gebied	30
6.2	Hotels en lodge	31
6.3	Excursies in Bonito	33
6.4	Excursies in Pantanal	35
7	Bijlage 1: Voorzet reisschema	37
8	Bijlage 2: Tips	39

1 Inleiding

1.1 Toelichting

We hebben een aantal bouwstenen in kaart gebracht voor het ontwerpen van een Carnavalsreis in 2026. Het betreft de volgende bouwstenen, die zijn afgesproken tijdens de startbijeenkomst:

- **Recife en Olinda** (voor de Carnavalsdagen zelf);
- **Rio de Janeiro** (voor de winnaarsparade van Carnaval op de zaterdag ná Carnaval);
- **Iguaçu-watervallen**;
- **Paraty** (o.b.v. een inspectiebezoek aan Ilha Grande hebben wij die bestemming geschrapt);
- **Bonito en Pantanal**.

Op de volgende bladzijde treft je een kaartje aan waarop de locaties van de bouwstenen zijn aangegeven.

Alle bouwstenen zijn daarna op hoofdlijnen uitgewerkt. In het kort bestaat elke bouwsteen uit de volgende elementen:

- een beschrijving van de plaats of het gebied;
- een beschrijving van één of meer accommodaties (hotel);
- beschrijvingen van een aantal belangrijke excursiemogelijkheden;
- beschrijvingen van de carnavalsvieringen (waar van toepassing).

Met de groep belangstellenden zullen we de reis verder gaan invullen. Op dit moment staat nog niets vast. Pas als het reisontwerp helemaal klaar is en de prijs bekend is, dan beslist iedereen of hij/zij meegaat.

In de eerste bijlage van dit document hebben we alvast een concept reisprogramma opgenomen. Dat is vooral bedoeld om te laten zien hoe e.e.a. qua tijdsbeslag kan uitpakken. Bovendien kunnen we de groepsdiscussie dan aan de hand van dit concept opstarten. Het is de bedoeling dat het reisprogramma wordt aangepast aan de wensen van de groep.

In de tweede bijlage hebben we een aantal tips opgenomen. Die zijn vooral bedoeld voor tijdens de reis. Maar uit ervaring weten we dat dergelijke zaken vaak ook tijdens het ontwerpen van een reis aan de orde komen.

1.2 Landkaart

2 Bouwsteen Recife en Olinda

2.1 Beschrijving van de stad

Recife is de hoofdstad van de deelstaat Pernambuco. De stad ligt iets ten zuiden van de oostelijkste punt van Zuid-Amerika. De stad is gebouwd in de uiterwaarden van de rivieren Beberibe en de Capibaribe. Recife dankt zijn naam aan een langgerekt rif voor de kust. De stad wordt ook wel het Venetië van Brazilië genoemd, vanwege het grote aantal bruggen in het centrum van de stad.

In Recife zetelde het Nederlands bewind, dat het van 1630 tot 1654 in een groot deel van Brazilië (van São Luís tot Salvador) voor het zeggen had. Recife droeg toen de naam Mauritsstad, genoemd naar Maurits van Nassau. Andere namen die nog herinneren aan die periode zijn de forten De Bruyn en Frederik Hendrik (in Recife zelf) en het fort Oranje (op het nabijgelegen eiland Itamaracá). Tijdens het Nederlandse bewind werd in Recife ook de eerste synagoge (Kahal Zur Israel) van de beide Amerika's gesticht.

Aan de noordzijde van Recife ligt het adembenemende koloniale stadje Olinda. Het stadje ligt op zeven heuvels met uitzicht over de Atlantische Oceaan en Recife. De bovenstad van Olinda met zijn geplaveide straatjes en felgekleurde koloniale panden staat op de Werelderfgoedlijst van UNESCO. Mede vanwege zijn rijke lokale cultuur (muziek, dans en beelden kunstenaars) werd Olinda in 2006 uitgeroepen tot culturele hoofdstad van Brazilië.

2.2 Hotel

2.2.1 Hotel met parkachtig terrein in het historische hart van Olinda ***

Het driesterrenhotel ligt in het historische hart van Olinda op een uitgestrekt privéterrein met uitbundige tropische vegetatie. Er zijn 44 eenvoudige kamers, een gezellige bar in koloniale stijl en een restaurant. Dit hotel is een uitstekende keuze is voor iedereen die graag wil ontspannen aan het zwembad en wil genieten van de omliggende tuinen.

2.3 Excursies

2.3.1 Stadswandeling historisch centrum Recife (4 uur)

De excursie begint bij Praça da Republica, een plein met prachtige gebouwen, zoals het gerechtsgebouw, het gouverneurspaleis en het theater Santa Isabel. Een paar stappen verderop ligt de verborgen schat van de Capela Dourada, een vergulde kerk met schilderijen die deugden, heiligen en martelaren afbeelden tegen een achtergrond van Portugese tegels. De excursie gaat verder naar Praça do Carmo met de gelijknamige kerk en klooster, de Patio de São Pedro met bars, restaurants en felgekleurde 19e-eeuwse huizen. Hier ligt ook de Concatedral de São Pedro dos Clerigos, een 18e-eeuwse barokke kerk met prachtig houtsnijwerk. Na de markt van São José volgt Forte das Cinco Pontas. Dit fort is gebouwd op de plek van een Nederlandse fort uit 1630. In het Stadsmuseum is de geschiedenis en cultuur van Recife te zien. De excursie eindigt, waar Recife is ontstaan, namelijk Recife Antigo met het havengebied dat momenteel wordt gerestaureerd en verbeterd. Een deel van deze wijk werd gesticht door de Nederlanders; de smalle, vier verdiepingen tellende herenhuizen lijken op die van Amsterdam. Rua do Bom Jesus, voorheen de Jodenstraat, is de locatie van de eerste synagoge in Amerika; hier is nu een Joods museum gevestigd. Het brede kadeplein Marco Zero markeert het beginpunt van alle afstandmetingen van zowel de stad Recife als de deelstaat Pernambuco. Havenpakhuizen zijn omgebouwd tot een restaurantcomplex, een ambachtscentrum en twee musea. Het museum Cais do Sertão geeft een vernieuwend inzicht in de rijke cultuur van het droge achterland van de deelstaat en het museum Paço do Frevo laat de geschiedenis en kenmerken van Recife's unieke carnavalsdans zien.

2.3.2 Stadswandeling Olinda (3 uur)

De wandeling gaat langs unieke bezienswaardigheden zoals het klooster van São Bento, dat is gebouwd in 1582. Het klooster is rijk versierd met goud en fijn houtsnijwerk en was 24 jaar lang de thuisbasis van de eerste rechtenfaculteit van Brazilië. De wandeling gaat ook langs de Igreja da Sé (de kathedraal en eerste parochiekerk in Noordoost-Brazilië), het klooster van Sint Franciscus en de voormalige slavenmarkt. Tijdens de wandeling over de geplaveide straten zijn nog meer attracties te zien, zoals koloniale huizen met felgekleurde gevels en misschien een kunstenaarsstudio, een kleine Frevo-repetitie of een gezellige bar.

2.4 Carnaval in Recife en Olinda

2.4.1 De achtergrond

Het carnaval van Recife en Olinda wordt beschouwd als het meest authentieke carnaval van Brazilië. Met ongeveer twee miljoen mensen die deelnemen aan de carnavalsvieringen is het Carnaval van Recife en Olinda het derde grootste carnaval in Brazilië, na Rio de Janeiro en Salvador de Bahia. Recife en Olinda hebben elk hun eigen carnavalsevenementen. Maar omdat de steden dicht bij elkaar liggen (7 km), kan tussen de carnavalsevenementen van beide plaatsen gemakkelijk worden gewisseld. In beide plaatsen vinden de carnavalsvieringen plaats in de historische delen van de stad en is de frevo de favoriete carnavalsmuziek en -dans. Frevo is een unieke muziekstijl, waarin de muziek van de indianen wordt gecombineerd met de muzikale ritmes van de Afrikaanse slaven.

2.4.2 Het meest authentieke carnaval van Brazilië

Het carnaval in Recife en Olinda verschilt van de andere carnavalsvieringen in Brazilië en wordt gezien als het meest authentieke carnaval in Brazilië. De carnavalsvieringen zijn sterk beïnvloed door de inheemse indianenstammen en de Afrikaanse slaven. De carnavalsvieringen ademen een inheems Braziliaans gevoel uit, vol van Braziliaanse volkstradities. Gigantische samba-optochten zijn hier niet te vinden. De grote straatfeesten trekken maar weinig mensen van buiten de stad. Alle evenementen worden 'door de inwoners en voor de inwoners' gehouden. Iedereen is welkom en alle evenementen zijn gratis toegankelijk.

2.4.3 Frevo

De belangrijkste overeenkomsten in de carnavals van Recife en Olinda zijn, dat de carnavalsvieringen in de historische delen van de stad plaatsvinden en dat de Frevo de favoriete carnavalsmuziek en -dans is. Frevo is een unieke muziekstijl. Hierin worden de invloeden van de inheemse indiaanse muziek gecombineerd met de maracatu-ritmes van de Afrikaanse slaven. Hierdoor is een heel

energieke muziek ontstaan met een nog energiekere dans, waarbij kleine kleurrijke parapluutjes worden gebruikt.

2.4.4 Bezerros

Wat zeker niet onvermeld mag blijven is de plaats Bezerros op ruim 100 km landinwaarts vanaf Recife. Deze plaats staat bekend om zijn uitbundige carnavalskostuums. Het is een traditie, dat iedereen in het geheim zijn/haar eigen kostuum maakt en onherkenbaar feest viert. Pas op het eind van de laatste carnavalsdag (dinsdag) gaan de maskers af en maakt iedereen zich bekend.

2.4.5 De verschillen tussen Recife en Olinda

Het carnaval van Recife en het carnaval van Olinda hebben dan wel veel gemeen, maar ademen toch elk een eigen sfeer uit. Over het algemeen kiest men ervoor om overdag in Olinda carnaval te vieren en 's avonds en 's nachts in Recife.

2.5 Carnavalsevenementen in Recife

In het carnaval van Recife speelt muziek een belangrijke rol. Verschillende muziekstijlen hebben hun eigen aangewezen gebieden in de stad. In Recife draait het carnaval om meedoen!

2.5.1 Desfile do Galo da Madrugada

Recife staat bekend om het organiseren van de grootste carnavalsoptocht ter wereld. De optocht wordt "Desfile do Galo da Madrugada" (parade van de ochtendhaan) genoemd. De optocht begint op zaterdagochtend om 6.00 uur bij het monument Forte das Cinco Pontas. Voorop in de optocht gaat een wagen met een gigantische haan. Het is in feite het ontwaken van carnaval. In Recife draait het carnaval om meedoen, ook in deze optocht. Als de optocht zich een weg baant door de menigte, sluiten langs de vier kilometer lange route steeds meer mensen aan. De parade groeit uit tot een gigantisch groep, waarin iedereen zich prima vermaakt met feesten, drinken, gezelligheid en dansen op de frevomuziek. Bij het eindpunt zijn er meer dan 2 miljoen deelnemers!

2.5.2 Nacht van de zwijgende trommels

Een ander hoogtepunt van het Carnaval in Recife is de “Noite dos Tamborins Silenciosos” (nacht van de zwijgende trommels). Honderden drummers slaan op hun trommels de verschillende ritmes uit de samba, afoxé, maracatu en reggae.

Naarmate middernacht nadert, wordt het trommelen steeds intenser. Op klokslag middernacht, stopt plots het tromgeroffel, worden de lichten gedimd en wordt een minuut stilte gehouden uit eerbied voor de voorouders van de stad en de overleden slaven. Daarna volgt een ceremonie waarbij een priester van de Afro-Braziliaanse religie Umbanda een gebed uitspreekt en worden de “Orixas” (goden) geëerd met een mix van percussie en Afrikaanse gezangen. Dit unieke spektakel vindt plaats op Praça Terço in Recife, die voor de gelegenheid als het ware verandert een klein stukje Afrika.

2.6 Carnavalsevenementen in Olinda

Door de frevomuziek en het feit dat iedereen meedoet lijkt het carnaval van Olinda sterk op het carnaval van Recife. En ook hier zijn alle evenementen gratis toegankelijk. Een uitzondering zijn de zeer exclusieve privéfeesten, die Camarotes worden genoemd. Voor deze populaire en erg dure besloten carnavalsfeesten moet vooraf een kaartje worden gekocht.

2.6.1 Straatcarnaval

Olinda staat bekend vanwege het straatcarnaval, dat anderhalve week duurt. Al bij het krieken van de dag zijn er mensen op straat, gekleed in gekke carnavalskostuums en dansend op de Frevo-muziek. De “blocs” (carnavalsgroepen) zijn overal in Olinda aanwezig. De straten bruisen van de enorme drukte, eindeloze livemuziek en feesten, die de hele dag

duren. Blocos bestaan uit grote groepen mensen die achter langzaam rijdende vrachtwagens met Frevo-muziek aan lopen. De meerderheid van de carnavalsgangers gaat naar het levendigste deel van Olinda, het historische centrum Cidade Alta. Het centrale feest is het plein op de hoek van Rua do Amparo en Rua Prudente. De populairste straten in Olinda zijn Rua Bernardo Vieira de Melo en Rua do Bonfim, die al vóór de middag vollopen met feestgangers. Elke straat in Olinda heeft zijn eigen unieke blocosfeest, maar aan het eind van de dag versmelt alles uiteindelijk tot één gigantisch geheel.

2.6.2 Bonecos

Een van de unieke hoogtepunten van het carnaval van Olinda carnaval zijn de Bonecos. Dat zijn gigantische poppen van papier-maché. Deze oude traditie wordt levend gehouden en vormt de aftrap van het carnaval. Tijdens een parade marcheren de drie meter hoge poppen, begeleid door de bands, door de historische stad. De Bonecos vertegenwoordigen de stadsheilige en geesten die mamulengo's worden genoemd. De bekendste pop is de "Homem da Meia Noite" (de middernachtman). Deze pop wordt om middernacht door de straten gedragen als teken voor het begin van het carnaval in Olinda.

3 Bouwsteen Rio de Janeiro

3.1 Beschrijving van de stad

Rio de Janeiro, of kortweg Rio, ligt in het zuidoosten van Brazilië aan de wijdse Baai van Guanabara. Rio is vooral bekend vanwege de wereldberoemde stranden van Copacabana en Ipanema, de muzikale stromingen van de samba en de bossa nova, de iconische bergen Corcovado (met het enorme beeld van Christus de Verlosser) en Pão de Açúcar (Suikerbrood), het voetbalstadion Maracanã, de uitbundige viering van carnaval en de vele favela's (sloppenwijken). Rio heeft bijna 7 miljoen inwoners, carioca's genoemd; in dit aantal zijn de voorsteden niet meegeteld. Rio is de op één na grootste stad in Brazilië en heeft een rijke en fascinerende geschiedenis. Rio was van 1822 (het jaar van de uitroeping van de onafhankelijkheid) tot 1960 de hoofdstad van Brazilië. Sinds 1960 is Brasília de hoofdstad. Rio de Janeiro betekent letterlijk Januaririvier. De naam is afkomstig van de Portugese ontdekker Gaspar de Lemos die op 1 januari 1502 de Baai van Guanabara ontdekte en dacht het de monding van een rivier was. Rio heeft de bijnaam Cidade Maravilhosa, wat 'schitterende stad' betekent.

3.2 Hotel

3.2.1 Hotel op een steenworp van het strand van Leme ****

Het hotel ligt op een steenworp afstand van de stranden van Leme en Copacabana en heeft alles voor een luxe verblijf in Rio: viersterrencomfort, vriendelijk personeel en gemakkelijke toegang tot bezienswaardigheden, zoals de Suikerbroodberg, Corcovado en het strand van Ipanema. Op korte loopafstand om de hoek ligt het fort van Leme, een fascinerend stukje lokaal erfgoed. Het zwembad op het dak is ronduit spectaculair met een panoramisch uitzicht over de oceaan en de bergen. Het is de perfecte plek om even weg te zijn van de stad. Het hotel beschikt verder over een speelruimte, fitnesscentrum en ruime bar en restaurant. Er is een reeks stijlvolle kamers, alle suites zijn uitgerust met airconditioning, wifi en een tv met Netflix. Het strakke en minimalistische interieur van het hotel zorgt voor een frisse en moderne sfeer.

3.3 Excursies

3.3.1 Corcovado en Suikerbroodberg inclusief uitgebreide lunch (8 uur)

Het standbeeld van Christus de Verlosser staat boven op de berg Corcovado, op een hoogte van 710 m. Het is een van de bekendste en meest bezochte monumenten ter wereld. Het beeld is helemaal bekleed met een mozaïek van stukjes zeepsteen. Vanaf de top zijn er adembenemende uitzichten over de stranden van Copacabana, Ipanema en Leblon, de Botanische Tuinen, de Jockey Club en het Rodrigo Freitas meer. Een tandradbaan brengt de bezoeker langs de steile hellingen van het Tijuca-bos naar de voet van het standbeeld. Op de terugweg naar het hotel wordt nog een fotostop gemaakt bij het Maracanã-voetbalstadion en bij de nabijgelegen Sambódromo, waar de beroemde carnavalsoptochten van Rio plaatsvinden.

Na de lunch gaat de excursie richting Suikerbroodberg. De Suikerbroodberg is een imposant natuurlijk monument in de skyline van Rio van bijna 400 meter hoog. Op de route ernaartoe wordt een bezoek gebracht aan een aantal bezienswaardigheden in het centrum van Rio de Janeiro, namelijk de hedendaagse Catedral Metropolitana, met zijn enorme glas-in-loodramen en Aterro do Flamengo, een rustig, ruim park met gazons en bloeiende bomen, met prachtig uitzicht op Rio en de Suikerbroodberg. Daarna voert de route door de oude wijk Urca naar de voet van de Suikerbroodberg. Daar gaat een kabelbaan via een steile en opwindende klim van 215 meter naar de Morro da Urca. Hier is het tussenstation, waar wordt overgestapt op een andere kabelbaan. Deze gaat naar de 395 meter hoge top, waar kan worden genoten van een prachtig panoramisch uitzicht over Rio de Janeiro.

3.3.2 Wandeling Santa Teresa (4 uur)

De wijk Santa Teresa ligt op een heuvel met uitzicht op de Baai van Guanabara en het stadscentrum. Deze kleurrijke wijk, met zijn geplaveide straten en prachtige eeuwenoude huizen, is de thuisbasis van veel kunstenaars, muzikanten en dichters. Er zijn tal van gezellige restaurants en bars. Hoewel het in feite een wandeltocht is, wordt een deel van de route gebruik gemaakt van de antieke tram van Santa Teresa, die over het beroemde 'Arcos da Lapa'-aquaduct rijdt. Bij het culturele centrum van Parque das Ruínas kan worden genoten van een indrukwekkend uitzicht over de baai van Guanabara. Uiteraard wordt ook de kleurrijke tegelbekleding van de trap van Jorge Selarón bezocht.

Let op! De excursie is niet mogelijk op maandag vanwege de sluiting van diverse gelegenheden.

3.3.3 Carioca nachtleven (4 uur)

Tijdens een nachtelijke rondleiding door Rio wordt kennis gemaakt met populaire uitgaansgelegenheden en typische locaties met livemuziek. Er kan worden gefeest met de cariocas en op een authentieke manier het bruisende nachtleven van de stad worden ervaren. Deze excursie is geschikt voor relaxte bezoekers en cultuurgerichte feestgangers, maar is ook een gastvrije ervaring voor de LGBT-gemeenschap. De excursie omvat bezoeken aan twee verschillende locaties, variërend van rustieke bars tot openlucht-sambafeesten en uitstekende locaties met livemuziek, waar de lokale bevolking gaat dansen en genieten van typische Braziliaanse ritmes, zoals Samba de Raíz en Forró Pé de Serra.

Let op! Deze excursie is dagelijks mogelijk. Afhankelijk van de dag worden verschillende locaties bezocht. Inbegrepen zijn privévervoer, gids, een welkomstdrankje bij de eerste bezochte bar en toegangsprijzen voor de locatie met livemuziek.

3.4 Carnaval in Rio

3.4.1 De achtergronden

Het carnaval van Rio de Janeiro wordt gezien als het mekka alle carnavals. Elk jaar vóór het begin van de vastentijd verandert Rio de Janeiro in een feest dat wordt bijgewoond door vijf miljoen mensen van over de hele wereld. Het carnaval van Rio draait helemaal om muziek en dans, met name samba. Het hoogtepunt zijn de wereldberoemde sambaparades in het Sambadrome en het straatcarnaval is de wijken. Op de zaterdag ná Carnaval vindt in de Sambadrome de winnaarsparade plaats van de zes beste sambascholen uit de carnavalsparades, een bijna 9 uur durend spektakel!

3.4.2 Koning Momo en de carnavalskoningin

Een leuke carnavalstraditie is de kroning van koning Momo. Het carnaval van Rio start elk jaar met de kroning van de carnavalskoning (koning Momo) door de burgemeester van Rio. In de Griekse mythologie is Momo de god van de spot. Volgens de carnavalslegende werd Momo van de Olympus verdreven en besloot hij zich in Rio te vestigen, waar hij wordt gezien als een vertegenwoordiger van de vreugde en het nageslacht. Om te worden gekroond tot koning Momo moet je een vrolijke dikke man zijn. Er is ook een carnavalskoningin, die in tegenstelling tot de carnavalskoning wordt gekozen via een reeks schoonheids- en dansparades.

3.4.3 Samba

Het kloppende hart en de ziel van het carnaval in Rio is de Samba-muziek en -dans, die bekend staat om zijn pakkende ritmes. Samba staat centraal in alle tradities tijdens Rio carnaval en is een kernonderdeel van de culturele identiteit van grote delen van Brazilië. Het is een aanstekelijke muziekstijl die het voor de luisteraar bijna onmogelijk maakt om niet mee te dansen. De Samba-muziek en -dans zijn ontstaan toen Afrikaanse slaven hun muziek, dans en ritmes meebrachten uit Afrika.

3.4.4 Veelkleurigheid

Het carnaval in Rio is een tijd waarin letterlijk en figuurlijk alle kleuren van de regenboog samenkomen. Leeftijd, ras of achtergrond is niet van belang. De multiculturele samenleving en de Cariocas staat bekend om de vriendelijkheid en de warmte. Niemand is uitgesloten van het bijwonen van het carnaval in Rio! Het carnaval in Rio is ook een zeer LHBTI+ vriendelijk carnaval. Er zijn tal van carnavalsevenementen voor de LHBTI+ gemeenschap, waaronder een homocarnaval dat ongeveer 50.000 mensen trekt en een homobal in de nachtclub Scala.

3.5 Carnavalsevenementen in Rio

Het carnaval van Rio is deels een openbaar feest en deels een besloten feest. Overdag zijn de straatfeesten gratis toegankelijk. Maar voor de sambaparades in de Sambadrome moet worden betaald. Er zijn ook enkele gemaskerde bals en feesten die buitengewoon glamoureus en leuk zijn; hiervoor moeten kaartjes worden gekocht.

3.5.1 Sambaparades in de Sambadrome

De “desfiles” (ofwel de sambaparades) zijn het absolute hoogtepunt van het carnaval in Rio en staan bekend als de grootste show ter wereld! Elke sambaschool in de parade heeft een aantal gigantische praalwagens van 20 meter lang, oogverblindende kostuums en duizenden deelnemers. Elke sambaschool trekt zingend en dansend door een volle Sambadrome met 90.000 schreeuwende toeschouwers. Alleen de sambascholen uit de twee hoogste divisies mogen aan de parades in de Sambadrome deelnemen, verdeeld over vier nachten (6 tot 8 sambascholen per nacht). Elke sambaschool heeft een thema en krijgt 75 minuten om door de Sambadrome te trekken met uitbundig uitgedoste dansers en danseressen, praalwagens en een drumband.

3.5.2 Winnaarsparade in de Sambadrome

De competitie tussen de sambascholen is georganiseerd op een manier die lijkt op die van de Europese voetbalcompetities. De sambascholen zijn op basis van hun prestaties uit het verleden ingedeeld in verschillende divisies. De scholen uit de twee hoogste divisies worden tijdens de parades met carnaval beoordeeld op diverse aspecten. Aan het einde worden de punten geteld en wordt een winnaar uitgeroepen. De sambaschool uit de hoogste divisie met de minste punten degradeert. De winnende sambaschool school uit de lagere divisie promoveert.

De uitslag van de optocht in de Sambadrome wordt daags na carnaval (dus op aswoensdag) bekend gemaakt. De zes beste sambascholen mogen in het weekeinde na carnaval nog een keer door de Sambadrome trekken tijdens de winnaarsparade “(desfile de campeãs de escolas de samba). De formule is hetzelfde als tijdens het carnaval: 75 minuten per sambaschool. Je kunt genieten van een wervelende stoet die in een kleine 9 uur voorbijtrekt.

3.5.3 Straatcarnaval

Niet alleen in de Sambadrome wordt carnaval gevierd. Op veel plaatsen in de straten en op de stranden van Rio wordt carnaval gevierd bij de “blocs” of “bandas” (carnavalsgroepen). De straatfeesten tijdens carnaval worden door de carnavalsgroepen of door de wijken georganiseerd en zijn doorgaans gratis. Het carnaval in Rio wordt door ruim vijf miljoen mensen bijgewoond.

In totaal worden er zo’n 500 straatfeesten georganiseerd, gespreid over 6 dagen. Het grootste daarvan trekt ruim twee miljoen mensen.

3.5.4 Carnavalsbals

De carnavalsbals in Rio hebben hun diepe wortels in de geschiedenis van carnavalsvieringen. Tijdens het carnaval zijn er veel extravagante privéfeesten en bals in Rio. De carnavalsbals hebben doorgaans een thema en verkleiding is verplicht. De Rio Balls kunnen worden omschreven als blits, vermakelijk en overdreven. De bekendste carnavalsbals zijn de Magic Ball in Copacabana en de Scala Balls die elke avond worden gehouden in de beroemde Scala-nachtclub.

3.5.5 Carnavalsoutfit

Tijdens carnaval kan je in Rio aantrekken wat je wilt. Er zijn geen richtlijnen. Maar het wordt op prijs gesteld als je laat zien dat je serieus aandacht hebt besteed aan jouw carnavalsoutfit. Overigens worden de kleurrijke, sexy kostuums met gigantische veren alleen gedragen door de dansers en danseressen tijdens de sambaparades in de Sambadrome. Op de tribune en tijdens de straatfeesten dragen de meesten een eenvoudige outfit in felle of sprankelende kleuren en wat schmink en glitter (en eventueel wat accessoires). Tijdens het straatcarnaval kan je je verkleden als alles: dieren, superhelden, filmpersonages, piraten, politie, feeën, vampiers, enz.

4 Bouwsteen Paraty

4.1 Beschrijving van de stad

Het charmante stadje Paraty is een koloniaal werelderfgoed uit de late 17e eeuw. In die tijd was de stad een haven voor de verscheping van goud uit de deelstaat Minas Gerais. Paraty heeft prachtige koloniale architectuur en intieme geplaveide straatjes. Het stadje is omringd door weelderige beboste heuvels (Atlantisch regenwoud) en tientallen afgelegen stranden. De verbannen Portugese royalty's en het tragische verleden van de slavenhandel zijn slechts enkele ingrediënten van de rijke en kleurrijke geschiedenis van Paraty. De rit ernaartoe vanuit Rio de Janeiro is ruim 250 kilometer lang en duurt 4 tot 5 uur; vanuit São Paulo is het 320 kilometer en circa 5 uur.

4.2 Hotel

4.2.1 Pension met karakter en stijl in het historisch centrum***

Het 3-sterrenpension straalt authentieke historische charme uit met zijn gepolijste houten vloeren, groen geschilderde luiken en handgemaakt textiel. Het pension is gevestigd in een origineel 18e-eeuws koloniaal herenhuis in het hart van Paraty. De suite en 20 uniek ingerichte kamers hebben een eigen badkamer, airconditioning, een minibar, een tv en een kluisje. Het pension heeft de grootste privétuin van de stad met een diepblauw zwembad, een gazon, een houten terras en ligstoelen. Er wordt een uitgebreid ontbijt geserveerd met een verscheidenheid aan seizoensfruit, gebak, brood en kaas. Er is roomservice en een bar bij het zwembad.

4.3 Excursiemogelijkheden

4.3.1 Stadswandeling (2 uur)

Deze rondleiding gaat in op de ontstaansgeschiedenis van de gebouwen in het charmante stadje Paraty. Het stadje is een erfenis uit de late 17e eeuw toen hier een haven ontstond voor de verzending van goud uit Minas Gerais. De kerken en geplaveide straatjes liggen tegen een achtergrond van weelderige beboste heuvels en tientallen afgelegen stranden in de omgeving.

4.3.2 Wandeling Atlantisch regenwoud (6 uur)

Het Atlantisch regenwoud zit vol verrassingen en deze wandeling geeft inzicht in de biodiversiteit van dit UNESCO-werelderfgoed. De wandeling vindt plaats op de historische 'goudroute' in de met regenwoud bedekte bergen. 'De 'goudroute' is een door Afrikaanse slaven geplaveide weg uit de achttiende eeuw om goud en edelstenen uit het Braziliaanse binnenland naar de haven van Paraty te brengen. Na een korte uitleg over veiligheid en verantwoord foerageren ga je op pad. Veel van de interessante en ongewone eetbare planten die in het bos rond Paraty groeien, zijn niet in de supermarkten te koop. Afhankelijk van het seizoen zal de gids ongeveer 10 planten selecteren, die je kunt proberen. Aan het einde van de route is er tijd voor een verfrissende duik

in het 'Tarzan'-zwemgat of een spannende glijbaan van de 'Toboggan'-rotsglijbaan. De excursie eindigt bij een lokale Cachaça-distilleerderij waar deze drank nog steeds op traditionele wijze wordt gemaakt van het lokaal geteelde suikerriet.

4.3.3 Boottocht (5 uur)

De boot vertrekt in de ochtend vanuit de haven van Paraty en vaart naar een archipel van dicht beboste eilanden, kristalheldere zeeën en afgelegen witte zandstranden. In dit paradijs worden drie stops van een uur gemaakt om te zonnebaden, zwemmen of snorkelen in de smaragdgroene baaien. De vaarroute wordt aangepast aan de windrichting en de zeecondities, waardoor de exacte bestemmingen kunnen variëren. Maar doorgaans worden de eilanden Comprida, Algodão, Cotia en Praia Vermelha bezocht.

Let op! Deze excursie kan worden gemaakt als gedeelde excursie met een schoener of als een privé excursie met een treiler. In beide gevallen kan de excursie mét of zónder lunch worden geboekt.

4.3.4 Trindade-strand (6 uur; vertrek om 10:00 uur)

Met een minibus worden de deelnemers naar Trindade gebracht. Onderweg wordt in de buurt van het dorp Ranchos een begeleide wandeling van ongeveer drie kwartier gemaakt door prachtige bergbossen en open plekken om bij het natuurlijke zwembad Caixa d'Aço te komen. Hier is er tijd om te zwemmen en/of te snorkelen in het kristalheldere water. Daarna voert de tocht naar de eindbestemming: het charmante kleine vissersdorpje dorp Trindade met vier paradijselijke stranden. Hier kan ook worden geluncht (niet inbegrepen). Duikbrillen en snorkels zijn te huur.

4.3.5 Paardrijtocht (ochtend)

De paardentocht wordt begeleid door een ervaren gids en er zijn verschillende routes door het regenwoud en door weelderig landschap met uitzicht over de baai van Paraty. Er worden stops gemaakt bij watervallen (waar gelegenheid is om te zwemmen) en bij lokale boerderijen. De aangeboden routes kunnen per dag verschillen en zijn mede afhankelijk van de weersomstandigheden. Vertrek: 10:00 uur.

Let op! Dit is een gedeelde excursie met minimaal 2 en maximaal 8 deelnemers.

Advies: Neem badkleding, insectenwerend middel, een T-shirt/blouse, zonnehoed, zonnebril en sportschoenen mee.

4.3.6 Paraty op de fiets

Paraty is omgeven door het Atlantische regenwoud met een rijke biodiversiteit en natuurschoon. De fietstocht van 4 uur biedt de kans om de talrijke watervallen in de omgeving van het stadje te verkennen en te genieten van het adembenemende landschap en de historische monumenten, waaronder het koloniale fort en het museum met uitzicht op de baai van Paraty en de nabijgelegen stranden. Er zijn verschillende routes, die allebei beginnen bij het kantoor van de lokale reisagent in het historisch centrum van Paraty.

Route 1: De watervalroute. De fietstocht gaat eerst naar de plaatselijke gemeenschap van Ponte Branca op ongeveer 4 kilometer van het centrum van Paraty. Vanaf daar leidt de route naar het begin van de Goudroute, die in de koloniale tijd werd gebruikt om goud en edelstenen van Minas Gerais naar de haven van Paraty te vervoeren. Na een bezoek aan de Toboggan-waterval en de kerk van Onze-Lieve-Vrouw van Penha, is de volgende stop de Engenho Douro-distilleerderij, waar het hele proces van het maken van cachaça wordt uitgelegd. Een kabelbrug leidt vervolgens naar het Villa Verde Restaurant en de verfrissende waterval. Wie nog energie over heeft kan vóór de terugrit naar Paraty nog de waterval van Pedra Branca bezoeken. Deze ligt midden in het oerwoud.

Route 2: De strandroute. Deze route gaat via de hoofdstraten van Paraty naar de eerste bezienswaardigheid, de Praia do Pontal. Een korte klim leidt naar het fort (Forte Perpetuo) en het museum dat uitkijkt over de baai van Paraty en de nabijgelegen stranden. Na een bezoek aan het Museu do Forte, gaat de tocht naar het 10 kilometer verder gelegen strand van Praia Grande en zijn prachtige landschap. Hierna leidt een kort pad naar Prainha. Op de terugreis kan nog worden gezwommen aan het strand van Corumbê.

4.3.7 Kajaktocht langs mangroves, stranden en eilanden (4 uur, gedeeld)

Deze kajaktocht begint op het Jabaquara-strand en gaat naar het eiland Sapeca, waar gelegenheid is om te zwemmen en te snorkelen. Daarna gaat het verder naar het strand van Malvão, gevolgd door een bezoek aan het mangrovebos van Corumbê, waarna teruggevaren wordt naar Paraty.

Let op! Niet inbegrepen is het vervoer van het hotel naar het startpunt en terug. Het startpunt ligt op 10 minuten loopafstand van het historisch centrum.

5 Bouwsteen Iguazu-watervallen

5.1 Beschrijving van het gebied

De Iguazu-watervallen liggen bij de plaats Foz do Iguazu en zijn voor Zuid-Amerika wat Victoria-watervallen zijn voor Afrika en de Niagara-watervallen voor Noord-Amerika. De watervallen hebben een enorme breedte en immense hoeveelheden water donderen met veel lawaai in een diepe kloof. Het is geen wonder dat men het krachtigste punt van de watervallen de “Keel van de duivel” heeft genoemd. De watervallen liggen in het belangrijkste restant van het Atlantisch regenwoud van Zuid-Amerika. Het regenwoud en de watervallen zijn samen tot een UNESCO-werelderfgoed verklaard.

5.2 Hotels

5.2.1 Resort aan de rand van de stad ****

Het 4-sterrenhotel ligt aan de rand van de stad op minder dan 20 kilometer van de watervallen. Het is een al lang bestaand resort met een moderne make-over. De oorspronkelijke structuur is ontworpen door de legendarische Braziliaanse architect Oscar Niemeyer. Het is een door en door eigentijds hotel met eenvoudige kamers met airconditioning, een lounge en twee restaurants. De accommodatie biedt ook vele fantastische faciliteiten, waaronder tennisbanen, een binnenzwembad, een voetbalveld, een minigolfbaan en een spa. Er is een speciale kinderzone voor de kleintjes om in te spelen. Het resort is een prima locatie voor een bezoek aan de watervallen als voor leuke activiteiten op het terrein van het resort.

5.2.2 Design hotel in het centrum van de stad ***

Het 3-sterrenhotel ligt in het centrum van Foz do Iguaçu en is een moderne designaccommodatie. Alle kamers zijn voorzien van airconditioning, kabeltelevisie en roomservice. Voor ontspanning en vermaak kan gebruik worden gemaakt van de fitnessruimte, een speelkamer en het kleine zwembad op het terras. Er wordt elke ochtend een regionaal specialiteitenbuffet geserveerd met meer dan 40 items.

5.3 Excursies

5.3.1 Tropicana vogelpark (1 uur)

Het Tropicana Vogelpark ligt bij de Braziliaanse ingang van het Nationaal Park Iguaçu en is harmonieus ingepast in de omgeving. In de grote, semi-natuurlijke behuizingen leven meer dan 900 vogels van 150 verschillende soorten. Naast de vogels zijn er ook slangen, kaaimannen en mooie vlinders.

5.3.2 Watervallen Brazilië (3 uur)

Het bezoek aan de Braziliaanse watervallen begint bij het bezoekerscentrum van het Nationaal Park Iguaçu. Vanaf daar wordt eerst een rit gemaakt door de weelderige subtropische vegetatie van het park. Daarna gaat het te voet verder via een wandelpad dat dieper de canyon in leidt. Vanaf het wandelpad is er een spectaculair panoramisch uitzicht over de watervallen. Een loopbrug leidt tot dicht bij de “Keel van de duivel” met een schitterend zicht op de immense hoeveelheid water, die naar beneden stort. Aan het einde van de wandelroute voert een lift naar boven, waar vanaf de klif een goed zicht bestaat op het bovenste deel van de watervallen.

5.3.3 Watervallen Argentinië (4 of 7 uur, privé of gedeeld)

Voor een bezoek aan Argentijnse kant van de watervallen wordt de Tancredo Neves-brug overgestoken. Op de brug is er een prachtig uitzicht over de Iguazu Canyon. In het Argentijnse deel van het Nationaal Park Iguazu kan vanaf de vele wandelpaden worden genoten van het zicht op de watervallen en het aangrenzende regenwoud. Het onbetwiste hoogtepunt is het platform, vlak bij de rand van de “Keel van de duivel”. Er is een korte excursie van 4 uur en de lange excursie van 7 uur. Tijdens de lange excursie kan op de terugweg nog worden afgedaald naar de lagergelegen paden die door de dichte jungle kronkelen. Zo kunnen de watervallen aan de Argentijnse kant uit alle mogelijke hoeken worden bewonderd.

6 Bouwsteen Bonito en Pantanal

6.1 Beschrijving van het gebied

6.1.1 Bonito

Het plaatsje Bonito staat bekend als de eco-toeristische hoofdstad van Brazilië. De omliggende kalkstenen plateaus en valleien met savannevegetatie, bieden goede mogelijkheden om te wandelen, mountainbiken, paardrijden, kajakken, snorkelen en zelfs duiken. Het regenwater op de plateaus zakt in de kalkstenen bodem en vormt via bronnen in de valleien

kraakheldere krekens en rivieren. De gemeente Bonito hanteert strenge voorschriften om deze ecologisch zuivere regio te beschermen. Alle mogelijke excursies zijn geregistreerd en worden door lokale agentschappen aangeboden tegen identieke prijzen. Om een excursie te doen, moet toestemming worden gevraagd en een lokale gids worden meegenomen. Het aantal deelnemers per excursie is beperkt en het bezoek vindt plaats volgens een vooraf afgesproken schema.

6.1.2 Pantanal

De Pantanal is het grootste drasland ter wereld. De naam komt van het Portugese 'pântano', dat moeras betekent. De oppervlakte bedraagt ongeveer 150.000 vierkante kilometer. Tijdens het regenseizoen (december t/m maart) staat 80% van de Pantanal onder water. Er leven circa 3500 soorten planten, 650 soorten vogels, 400 soorten vissen, 100 soorten

zoogdieren en 80 soorten reptielen. De meeste lodges in deze afgelegen hoek van Brazilië maken onderdeel uit van een traditionele boerderij ('fazenda'), die door de jaren heen van generatie op generatie is overgegaan en waar de plattelandsgebruiken stevig verankerd zijn gebleven. Het ecosysteem heeft een rijke biodiversiteit en kan worden verkend in kano's, te paard, in 4x4 auto's of te voet.

De seizoenen

- Groene seizoen (december tot maart): Door aanhoudende regens raakt een deel van de Pantanal onder water, wat de fauna en flora nieuw leven inblaast. De Pantanal beleeft zijn meest uitbundige fase en verandert in de grootste overstroomde vlakte ter wereld. Dit is het seizoen waar de Pantanal zijn naam aan te danken heeft.

- Overgangsseizoen (april tot juni): In april houdt de regen op en begint het water te zakken. Er ontstaan dan lagunes en poelen, waarin duizenden vissen stranden en een feestmaal vormen voor de watervogels. De temperatuur wordt milder en de nachtelijke hemel wordt rijker aan sterren.
- Droog en hoogseizoen (juli tot november): Door de aanhoudende droogte drogen de lagunes en landerijen op. Het vervoer over land is weer mogelijk en uitgestrekte gebieden komen vrij voor begrazing. Er is een overvloed aan voedsel en verschillende soorten ooievaars en reigers bouwen hun nesten. Vanaf augustus bloeien de bomen en neemt de droogte verder toe, tot november.

6.2 Hotels en lodge

6.2.1 Hotel aan de uitvalswegen van Campo Grande ***

Het hotel gaat prat op het vriendelijke en gastvrije personeel en biedt een handige en comfortabele overnachting onderweg naar de Pantanal of Bonito. Er zijn 100 kamers, die alle zijn voorzien van houten vloeren en bureaus, airconditioning, een lcd-tv met kabelzenders en een eigen badkamer. De tuinen van het hotel bieden een groen toevluchtsoord voor een kleine wandeling en in het zwembad kan verkoeling worden gezocht.

6.2.2 Hotel aan de rand van Bonito ***

Deze charmante accommodatie ligt aan de hoofdweg op 6,5 hectare eigen grond met bossen en prachtige tuinen. Het centrale plein van Bonito ligt op 3 kilometer verwijderd. Het is een rustige omgeving waarin kan worden ontspannen en genoten van de natuur. De accommodatie is smaakvol ingericht met veel natuurlijke materialen. Er zijn 20 kamers verdeeld over vijf bungalows, een zwembad (met bar), een restaurant en een lounge.

6.2.3 Lodge in het overgangsgebied tussen landerijen en rivierbossen

Niveau: Gemiddeld

De lodge ligt op ongeveer 240 kilometer van Campo Grande en ongeveer 5 kilometer van de hoofdweg, langs een meanderende zijrivier van de Miranda-rivier. Het gebied tussen de hoofdweg en de lodge is landbouwgrond. Verder naar het noorden, in de richting van de Miranda-rivier, bestaat het landschap uit ongerepte moerassen en oeverbossen. De rit naar de lodge duurt ongeveer 3½ uur vanaf Campo Grande en 3 uur vanaf Bonito. Het hele stuk is asfalt, behalve de laatste 5 kilometer, dat is een goed onderhouden onverharde weg. De lodge ligt op 15.000 hectare eigen grond, waarvan een deel wordt gebruikt voor landbouw en veeteelt. De lodge heeft 18 kamers, die elk zijn uitgerust met airconditioning, plafondventilator en douche met warm water. Er is een zwembad, een restaurant, een bar, een klein museum, een souvenirwinkel en een bezoekerscentrum. Het is een perfecte middenklasse familielodge. Naast ecotoerisme, bestaan de activiteiten van de lodge uit landbouw (rijst) en veeteelt, wat op zijn beurt een scala aan dieren in het wild aantrekt, waaronder roofdieren zoals ocelotten en jaguars. Deze worden vaak gezien tijdens nachtelijke wildsafari's. Onlangs is een houten loopbrug in gebruik genomen, die zich via verschillende boseilanden uitstrekt tot in de seizoensgebonden overstroomde moerassen van de Pantanal. Van tijd tot tijd worden jaguars gespot op deze hangende "catwalks".

6.3 Excursies in Bonito

6.3.1 Snorkelen in de Rio da Prata (met portugees sprekende begeleiding)

Via een pad door het rivierbos wordt een kristalheldere kreek bereikt, die de Rio da Prata-rivier voedt. De gids geeft voor vertrek uitgebreide uitleg en een veiligheidsinstructies. Snorkelen (in wetsuits) kost nauwelijks moeite. De zachte stroming voert je langs scholen kleurrijke vissen, ondergedompelde takken en onderwatertaferelen. Voor of na het snorkelen (afhankelijk van je starttijd) wacht een heerlijke regionale lunch, eenvoudig maar smakelijk en met een verscheidenheid aan vlees, vis, enkele vegetarische gerechten en desserts. Na de lunch is er tijd om te ontspannen in een van de vele hangmatten.

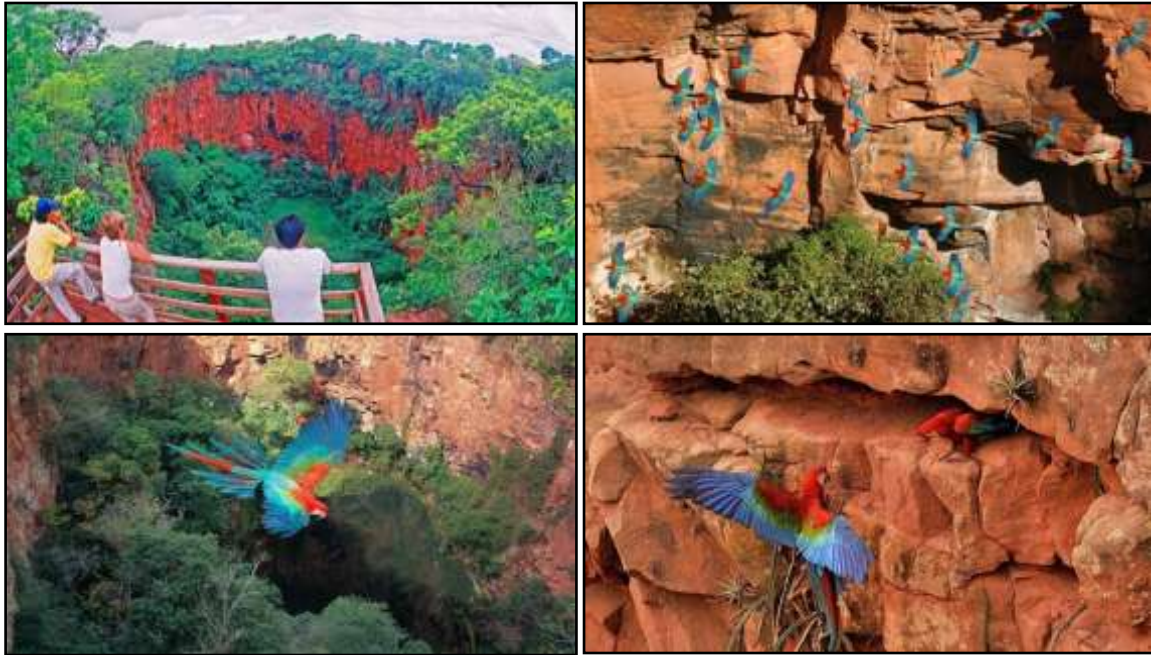
Let op! De minimumleeftijd is 10 jaar.

6.3.2 Buraco das Araras (gedeeld, met portugees sprekende begeleiding)

In de kalkstenen bodem rond Bonito zijn grotten ontstaan, waarvan sommige zijn ingestort en een zinkgat hebben gevormd. De bekendste is Buraco das Araras, een zinkgat van 125 meter diep en 500 meter breed. Hier hebben veel rood-blauwe ara's (en andere vogelsoorten) hun toevlucht gezocht. Luid kwetterend zitten ze in de bomen en waken over hun nesten in wanden van het

zinkgat. Op de bodem van het zinkgat zitten kaaimannen in het modderige water. De excursie begint met een korte uitleg over de geologie en natuurlijke geschiedenis van het zinkgat. Daarna is er een wandeling langs de rand naar twee observatiepunten. De ara's zijn hier de hele dag te zien, maar zijn het meest actief bij zonsopgang en zonsondergang, wanneer ze hun nesten verlaten of terugkeren van het foerageren. De beste tijd om deze plek te bezoeken is vanaf 16:00 uur.

6.3.3 Wandeling Estância Mimosa (halve dag, met lunch)

Onder begeleiding van een gespecialiseerde gids wordt in kleine groepen een wandeling gemaakt van 2,8 kilometer door het oeverbos van de Mimosa-rivier. De route voert langs kleine grotten en 9 watervallen. In de natuurlijke poelen onder en rond de watervallen kan worden gezwommen. Voor of na uw tour wacht een regionaal lunchbuffet (grotendeels gemaakt met ingrediënten van de eigen boerderij) en hangmatten. Gesloten schoenen zijn verplicht. Speciale rubberen laarzen zijn beschikbaar tegen meerprijs.

6.4 Excursies in Pantanal

De excursies in de Pantanal zijn inbegrepen in het arrangement van de lodge. Hieronder volgt het excursieprogramma voor 4 dagen. Het definitieve programma wordt bepaald bij aankomst in de lodge en kan afwijken van onderstaand overzicht.

Aankomst en vertrek is ná de lunch. De lunch op eerste dag is derhalve niet inbegrepen. Maar u kunt op de eerste dag toch gebruik maken van de lunch (tegen bijbetaling).

6.4.1 Eerste dag

Middag: Boottocht met een schuit en vissen op piranha's

Avond: Nachtelijke safari per auto

6.4.2 Tweede dag

Middag: Wandeling door het overloopgebied

Avond: Lezing over de Pantanal óf nachtelijke safari

6.4.3 Derde dag

Ochtend: Verkenningstocht op het water

Middag: Paardrijtocht

Avond: Nachtelijke safari óf video over de Pantanal

6.4.4 Vierde dag

Ochtend: Kanotocht

(Bij een verblijf van 4 dagen / 3 nachten eindigt hier het programma)

Middag: Natuurwandeling naar uitzichtspunt Mirante da Laguna

7 Bijlage 1: Voorzet reisschema

Onderstaand reisschema is slechts een voorzet en kan volledig worden aangepast aan de wensen van de groep. Ook kunnen we bekijken hoe eventuele individuele wensen in het programma kunnen worden ingepast.

Vooralsnog zijn wij ervan uitgegaan, dat de Carnavalsdagen zelf (15 t/m 17 februari) in Recife en Olinda worden beleefd. Omdat de meeste accommodaties rond Carnaval werken met vaste arrangementen van 5 dagen hebben we ook de 2 dagen voorafgaande aan Carnaval in het schema opgenomen.

In Rio de Janeiro hebben we de winnaarsparade op de zaterdag ná Carnaval (21 februari) in het programma opgenomen.

Dag	Datum	Plaats	Service	Omschrijving
1	do, 12 feb	Amsterdam	Vlucht	Heenreis (dagvlucht)
		Recife/Olinda	Transfer	Transfer Luchthaven / Hotel
		Recife/Olinda	Hotel	Hotel nabij historisch centrum van Olinda
2	vr, 13 feb	Recife/Olinda	Excursie	Historisch centrum van Recife
		Recife/Olinda	Excursie	Wandeling historisch centrum van Olinda
3	za, 14 feb	Recife/Olinda	Carnaval	Galo da Madrugada (Recife vanaf 09:00)
		Recife/Olinda	Carnaval	Homem da meia noite (Olinda, avond)
4	zo, 15 feb	Recife/Olinda	Carnaval	Straatcarnaval in Olinda
5	ma, 16 feb	Recife/Olinda	Carnaval	Straatcarnaval in Recife
		Recife/Olinda	Carnaval	Nacht van de zwijgende trommels (Recife; vanaf 20:00)
6	di, 17 feb	Recife/Olinda	Carnaval	Straatcarnaval in Bezerros (incl. transfers)
7	wo, 18 feb	Recife/Olinda	Transfer	Transfer Hotel / Luchthaven
		Recife/Olinda	Vlucht	Recife / Foz do Iguaçu
		Foz do Iguaçu	Transfer	Transfer Luchthaven / Hotel
		Foz do Iguaçu	Hotel	Resort buiten de stad óf hotel in de stad
8	do, 19 feb	Foz do Iguaçu	Excursie	Tropicana vogelpark (1 uur)
		Foz do Iguaçu	Entree	Braziliaanse watervallen (3 uur)
9	vr, 20 feb	Foz do Iguaçu	Excursie	Argentijnse watervallen (7 uur)
10	za, 21 feb	Foz do Iguaçu	Transfer	Transfer Hotel / Luchthaven
		Foz do Iguaçu	Vlucht	Vlucht Foz do Iguaçu / Rio de Janeiro
		Rio de Janeiro	Transfer	Transfer Luchthaven / Hotel

Dag	Datum	Plaats	Service	Omschrijving
		Rio de Janeiro	Hotel	Hotel nabij het strand van Leme
		Rio de Janeiro	Carnaval	Winnaarsparade sambascholen (hele nacht)
11	zo, 22 feb	Rio de Janeiro	---	Rustdag, stand, ruimte activiteiten op eigen gelegenheid
12	ma, 23 feb	Rio de Janeiro	Excursie	Corcovado en Suikerbroodberg met typisch Braziliaanse lunch
13	di, 24 feb	Rio de Janeiro	Excursie	Wandeling Santa Teresa (ochtend)
		Rio de Janeiro	Excursie	Carioca Nightlife (avond)
14	wo, 25 feb	Rio de Janeiro	Transfer	Transfer Rio de Janeiro / Paraty (4 uur)
		Paraty	Hotel	Hotel in historisch centrum
		Paraty	---	Stadje verkennen op eigen gelegenheid
15	do, 26 feb	Paraty	Excursie	Wandeling Atlantisch regenwoud over deel van de oude goudroute
16	vr, 27 feb	Paraty	Excursie	Keuze uit meerdere excursies (fietsen, paardrijden, kajakken, boottocht)
17	za, 28 feb	Paraty	Transfer	Transfer Paraty / Luchthaven Rio de Janeiro (4 uur)
		Rio de Janeiro	Vlucht	Terugreis (nachtvlucht)
Eventueel kan onderstaand blok voor of na de reis worden toegevoegd				
18	zo, 01 mrt	-	Vlucht	Vlucht vanaf voorgaande bestemming
		Campo Grande	Transfer	Transfer Luchthaven / Hotel
		Campo Grande	Hotel	Hotel aan de uitvalswegen naar Bonito en Pantanal
19	ma, 02 mrt	Campo Grande	Transfer	Transfer Campo Grande / Bonito
		Bonito	Hotel	Hotel aan de rand van de stad
20	di, 03 mrt	Bonito	Excursie	Snorkelen in de Rio da Prata
		Bonito	Excursie	Buraco das Araras
21	wo, 04 mrt	Bonito	Excursie	Wandeling Estância Mimosa
22	do, 05 mrt	Bonito	Transfer	Transfer Bonito / Miranda
		Miranda	Lodge	Lodge in de Zuidelijke Pantanal (incl. volpension en excursies)
23	vr, 06 mrt	Miranda	Excursie	Excursies van de lodge
24	za, 07 mrt	Miranda	Excursie	Excursies van de lodge
25	zo, 08 mrt	Miranda	Transfer	Transfer Miranda / Campo Grande
		Campo Grande	Vlucht	Vlucht naar volgende bestemming

8 Bijlage 2: Tips

- Bewaar waardevolle spullen op een veilige plaats, want zakkenrollers zijn actief! Laat paspoort, sieraden en creditcards achter in het hotel, Neem contant geld mee en eventueel een oude mobiele telefoon en een eenvoudig fototoestel.
- Draag comfortabele schoenen met een gesloten neus, want je bent de hele dag op de been! En er kan glas op de grond liggen.
- Blijf gehydrateerd en overdrijf niet met het drinken van alcohol! Het is erg heet en in combinatie met alcoholgebruik en veel beweging kan je snel uitdrogen.
- Gebruik zonnebrandcrème!
- Probeer de belangrijkste carnavalsliederen uit je hoofd te leren, want deze worden tijdens het carnaval honderden keren gespeeld en zelfs als je de woorden niet begrijpt, is het cool om te proberen mee te zingen met de menigte.
- Als je met een groep bent, vertrek dan samen en blijf bij elkaar. In de enorme drukte zal het moeilijk zijn om elkaar (weer) te vinden. Spreek desalniettemin een ontmoetingspunt voor af het geval je elkaar toch kwijtraakt.
- Voor het vervoer tussen Olinda en Recife kan je prima de bus nemen. Naast de normale lijnbussen zijn er ook speciale bussen voor het carnaval (de Expresso Folia), die vertrekken vanuit verschillende winkelcentra rond Recife.
- Probeer niet tegen de stroom van de blocos in te lopen, wacht tot ze voorbij zijn, of doe mee en volg ze.
- Tijdens het straatcarnaval kun je op straat drankjes kopen. Wanneer je bier koopt, koop dan iets dat een “camisinha” (condoom) wordt genoemd, een piepschuimkoker die het bier koud houdt. Mogelijk zie je drankjes met rare namen als ‘Pau do Índio’ of ‘axé de fala’. Deze zijn gemaakt van cachaça (een suikerrietdistillaat van circa 40 procent alcohol), die wordt gemengd met verschillende kruiden en resulteert in een zoet drankje. Pas op, want dit kan veel alcohol bevatten.
- Wees voorbereid op veel flirten! Het straatcarnaval draait om drinken, gezelligheid, dansen en (voor velen) zoenen! Als je deel uitmaakt van een koppel, hoeft je je geen zorgen te maken.
- Er zijn maar weinig wc’s en als je er een vindt, kan de wachtrij enorm zijn. Dus als u een goede gelegenheid tegenkomt, profiteer daar dan van.
- Maak jouw carnavalskostuums klaar! carnaval is de tijd om je te verkleden zoals jij wilt! Geef je over aan je fantasieën en wordt een superheld, politieagent, piraat, stripfiguur, filmster, eenhoorn of wat je hartje ook begeert. Of draag gewoon iets vrolijks en kleurrijks, of raars en prachtigs! Houd er rekening mee dat het warm is, dus kies een lichte en comfortabele outfit.